Horizontalna i vertikalna analiza na primjeru poduzeća DM - Drogerie Markt d.o.o.

Radoš, Mia

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **VERN University of Applied Sciences / Veleučilište VERN**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:146:331936

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

VERN' University Repository

VELEUČILIŠTE VERN'

Zagreb

Ekonomija poduzetništva

ZAVRŠNI RAD

HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA NA PRIMJERU PODUZEĆA DM- drogerie markt d.o.o.

Mia Radoš

Zagreb, 2019.

VELEUČILIŠTE VERN´

Preddiplomski stručni studij

Ekonomija poduzetništva

ZAVRŠNI RAD

HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA NA PRIMJERU PODUZEĆA DM- drogerie markt d.o.o.

Mentorica: mr. sc. Melita Cita, v. pred.

Studentica: Mia Radoš

Zagreb, veljača 2019.

SADRŽAJ

SAŽETAK I

ABSTRACT II

1. UVOD 1

2. STRUKTURA I SADRŽAJ TEMELJNIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA 2

2.1 Bilanca 3

2.2 Račun dobiti i gubitka 6

2.3 Izvještaj o novčanom toku 8

2.4 Bilješke uz financijske izvještaje 10

2.5 Izvješće o promjeni glavnice 10

3. TEMELJNI INSTRUMENTI I POSTUPCI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA 11

3.1 Horizontalna analiza 12

3.2 Vertikalna analiza 12

3.3 Analiza putem financijskih pokazatelja 12

koeficijent obrta potraživanja 16

4. POSLOVNI PROFIL PODUZEĆA DM-drogerie markt d.o.o. 19

5. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA DM-drogerie markt d.o.o. 20

5.1 Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka 23

5.2 Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka 29

5.3 Analiza putem financijskih pokazatelja 33

Koeficijent zaduženosti 35

Koeficijent vlastitog financiranja 35

Koeficijent financiranja 35

Koeficijent pokrića kamata 35

6. ZAKLJUČAK 39

Literatura 40

Popis tablica 41

SAŽETAK

U ovom završnom radu analizirani su i interpretirani financijski izvještaji tvrtke DM - drogerie Markt Hrvatska. Podaci uzeti iz financijskih izvještaja uspoređeni su radi utvrđivanja financijskog položaja tvrtke i uspješnosti poslovanja. U radu su korištene horizontalna i vertikalna analiza kao i analiza financijski pokazatelja za razdoblje od 2014. do 2017.godine. Sam postupak analize odabrane tvrtke temeljio se na nekonsolidiranim financijskim izvještajima. Završetak rada odnosi se na analizu i usporedbu pokazatelja aktivnosti, likvidnosti, zaduženosti, profitabilnosti i ekonomičnosti odabrane tvrtke na temelju podatak iz financijskih izvještaja.

Ključne riječi: financijski izvještaji, financijski pokazatelji, komparativna analiza, sektor trgovine

ABSTRACT

This thesis contains the analysis and interpretation of finacial reports of the company „Drogerie Markt Hrvatska“. The data taken from financial reports were compared for the purpose of establishing the financial position of the company and its business performance. The methods used in this thesis were horizontal and vertical analysis of financial indicators for the period of 2014 – 2017. The analysis process of the chosen company itself was based on unconsolidated financial reports. The conclusion of the thesis refers to the analysis and comparison of activity indicators, liquidity, indebtness, profitability and cost-efectiveness of the chosen company based on data collected from financial reports.

Keywords: financial reports, financial indicators, comparative analysis, trade department

1. UVOD

Razvojem tehnologije i učestalom promjenom trendova na tržištu, suvremeno doba znatno utječe na poslovanje svakog poduzeća prisiljavajući poduzetnika da kontinuirano prati svoje poslovne rezultate. Financijskim izvještajima svi interni i eksterni dionici imaju uvid u realno stanje poduzeća kao takvog. Također, financijski izvještaji služe kao alat za određivanje ciljeva i strategija poslovanja koje su ključne u konkuriranju na tržištu. Osim što uvelike pomažu pri odlukama i poslovnim akcijama, vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja propisano je i Zakonom o računovodstvu.

O ovom završnom radu predmet istraživanja je analiza financijskih izvještaja poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. u razdoblju 2015.-2017. godine. Financijska analiza temelji se na financijskim pokazateljima te tehnikama horizontalne i vertikalne analize bilance i računa dobiti i gubitka. U radu se koristilo primarno i sekundarno istraživanje. Primarno istraživanje odnosilo se na analizu uspješnosti poslovanja na temelju financijskih pokazatelja te vertikalne i horizontalne analize financijskih izvještaja. Sekundarno istraživanje obuhvaća sav materijal i stručnu literaturu; knjige, znanstvene radove i internetske izvore pomoću kojih se izradio teoretski dio rada.

Rad se sastoji od 6 poglavlja. Prvo poglavlje čini uvod u kojemu je istaknut predmet i cilj istraživanja te sve metode i analize koje su se koristile. U drugom poglavlju detaljnije je opisan pojam i primjeri temeljnih financijskih izvještaja te dionici koji se njima koriste. Treće poglavlje govori o metodama analize financijskih izvještaja i financijskim pokazateljima kao temeljnom alatu za ocjenu uspješnosti poslovanja. U četvrtom poglavlju prikazuje se profil poduzeća DM-drogerie markt d.o.o., dok se u petom poglavlju provode analize financijskih izvještaja odabranog poduzeća te se interpretiraju njihovi rezultati. U zadnjem, šestom poglavlju, nalazi se zaključak provedenog istraživanja. Radi jasnijeg pregleda, u prilogu se nalazi popis tablica i korištena literatura.

2. STRUKTURA I SADRŽAJ TEMELJNIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Cilj financijskog izvještavanja je realan i istinit prikaz financijskog stanja i uspješnosti poslovanja poduzeća, a sve informacije koje su sadržane moraju biti jasno i razumljivo napisane. Sastavljanje financijskih izvještaja temelji se na sveobuhvatnom prikupljanju, evidentiranju , analiziranju i obradi podataka koji se odnose na nastale poslovne događaje nekog poduzeća. Iako su financijski izvještaji temeljeni na prošlim svršenim događajima, velikim dijelom služe za predviđanje budućih poslovnih rezultata. Internim korisnicima pomažu pri razradi poslovnog plana za nadolazeće razdoblje te usporedbu i odstupanja planiranog od izvedenog. Također služe i kao izvor informacija koje ukazuju na promjene koje bi se trebale provesti u svrhu poboljšanja poslovanja. Eksternim korisnicima, kao što su kupci i investitori, daju cjelokupnu sliku poslovanja i uvid u sigurnost ulaganja, dok kreditorima pokazuju sposobnost poduzeća da podmiri svoj dug i slično.

[1]Pravila o pripremanju, priznavanju i prezentaciji računovodstvenih stavki propisana su Međunarodnim računovodstvenim standardima, skraćeno MRS, koji su nadopunjeni Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, MSFI, reguliranih Uredbom Europskog parlamenta. Pravila nalažu ispravan prikaz svih poslovnih događaja vezanih uz imovinu, kapital, prihode, rashode, obveze te novčane tokove. Radi usklađenosti i jednostavnosti razumijevanja financijskih izvještaja, svi obveznici vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja, moraju se pridržavati gore navedenih pravila, ali i Zakona o računovodstvu. Njime su određeni temeljni financijski izvještaji, ali i pravila po kojima pojedino poduzeće, s obzirom na opseg, malo, srednje i veliko, sastavlja svoje financijske izvještaje.

Temeljni financijski izvještaji:

- Bilanca
- Račun dobiti i gubitka
- Izvještaj o novčanim tokovima
- Izvještaj o promjenama kapitala
- Bilješke uz financijske izvještaje

[1] Hanfa. Preuzeto s: https://www.hanfa.hr/ (15.2.2019.)

2.1 Bilanca

Da bi poslovni subjekt obavljao svoju funkciju odnosno djelatnost, treba posjedovati određenu imovinu i odgovarajuće izvore te imovine (Dražić-Lutilsky i sur., 2010.). Sukladno tome, izrađuje se financijski izvještaj pod nazivom bilanca. Prema većini autora, riječ bilanca dolazi iz Italije, odnosno talijanske riječi *bilancia* što označava vagu koja je simbol ravnoteže. Također, postoji i drugo tumačenje te riječi, a to je da proizlazi iz starofrancuskog jezika, gdje *bil* označava račun, a *an* godinu. Obje teorije temelj su zakonitosti bilance koju danas sastavljamo; bilančna ravnoteža i godišnje izvještavanje.

AKTIVA=PASIVA

IMOVINA=KAPITAL+OBVEZE

Bilanca je financijski izvještaj koji se sastavlja na određeni datum te može biti početna, sastavljena na 1.1.20XX., ili završna, sastavljena na kraju godine, 31.12.20XX. Za vlastite potrebe poslovni subjekt može sastavljati bilancu i češće no jednom godišnje, pritom koristeći te bilance isključivo za interne potrebe poduzeća (Dražić-Lutilsky i sur., 2010.). Bilanca se, također, sastavlja po dva kriterija; rastuće likvidnosti i padajuće ročnosti i obrnuto.

Aktiva bilance sastoji se od imovine koja se prikazuje prema dva kriterija; oblik u kojem se pojavljuje - materijalna i nematerijalna, te period u kojem se pojavljuje - kratkotrajna i dugotrajna (Šarić, 2018.).

Dugotrajnu imovinu, koja ima vijek trajanja i korištenja duži od godinu dana, te sporije mijenja svoj oblik, čine:

- Nematerijalna imovina (koncesije, patenti, licencije, *goodwill*, ostala prava)
- Materijalna imovina (zemljišta, građevinski objekti, oprema i dr.)
- Financijska imovina (udjeli i dionice kod povezanih subjekata, ulaganja u vrijednosne papire, dani zajmovi i depoziti)
- Potraživanja (potraživanja od povezanih subjekata, potraživanja po osnovi prodaje na kredit, ostala potraživanja)

Kratkotrajna imovina je ona imovina koja se može unovčiti tj. realizirati u roku od godine dana te joj se time često mijenja oblik, a čine ju:

- Zalihe (sirovine, materijali, proizvodnja u toku, nedovršeni proizvodi, gotovi proizvodi, trgovačka roba i sl.)
- Potraživanja (potraživanja od kupaca, potraživanja od povezanih subjekata, potraživanja od zaposlenika, potraživanja od države i drugih)
- Financijska imovina (ulaganja u vrijednosne papire, dani kratkoročni krediti, vlastite dionice, ostala kratkoročna potraživanja)
- Novac (novac u banci i blagajni)

Pasiva bilance sadrži kapital i obveze koji predstavljaju izvore financiranja imovine u aktivi. Kapital je vlastiti izvor financiranja, dok su obveze tuđi izvor i odnose se na tuđi kapital.

Vlasnikov dio kojim on financira poduzeće, odnosno kapital, daje mu pravo da upravlja poslovanjem poduzeća kao i da prisvaja dio dobiti koje poduzeće ostvari. Kapital se može podijeliti u dvije vrste:

- Uplaćeni – formiran ulaganjem sredstava od strane vlasnika
- Upisani temeljni kapital (dionice po nominalnoj cijeni)
- Kapitalne rezerve (premije na emitirane dionice)
- Zarađeni – ostvaren pozitivnim poslovanjem poduzeća
- Rezerve iz dobit
- Revalorizacijske rezerve
- Zadržana dobit
- Dobit tekuće godine

Obveze je sadašnja obveza proizašla iz prošlih događaja za čije se podmirenje očekuje odljev resursa tj. imovine (računovodstvo). Podmirenje obveze može se izvršiti novčanom isplatom, prijenosom druge imovine, pružanjem usluga i slično. Dijele se na dvije vrste s obzirom na ročnost, a to su:

- Dugoročne – podmirenje u roku dužem od godine dana (obveze prema povezanim subjektima, obveze za zajmove, obveze za depozite, obveze prema dobavljačima, ostale dugoročne obveze)

- Kratkoročne – očekivano podmirenje unutar godine dana (obveze za predujmove, obveze prema dobavljačima, obveze za poreze, obveze za doprinose, obveze prema zaposlenicima, ostale kratkoročne obveze)

Tablica 2.1. Strukturni prikaz bilance

AKTIVA	*PASIVA*
A. Dugotrajna imovina	A. Kapital i rezerve
I. Nematerijalna imovina	I. Upisani kapital
II. Materijalna imovina	II. Premija na emitirane dionice
III. Financijska imovina	III. Revalorizacija rezerva
IV. Potraživanja	IV. Rezerve
B. Kratkotrajna imovina	V. Zadržani dobitak ili preneseni gubitak
I. Zalihe	VI. Dobitak ili gubitak tekuće godine
II. Potraživanja	B. Rezerviranja
III. Financijska imovina	C. Dugoročne obveze
IV. Novac u banci i blagajni	D. Kratkoročne obveze
C. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela nadoplata prihoda	E. Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja
D. Gubitak iznad visine kapitala	F. Ukupna pasiva
E. Ukupna aktiva	G. Izvanbilančni zapisi
G. Izvan bilančni zapisi	

Izvor: Rad autora

2.2 Račun dobiti i gubitka

Izvještaj koji prikazuje uspješnost poslovanja kroz prihode i rashode koje je poduzeće ostvarilo u zadanom razdoblju naziva se račun dobiti i gubitka. Suprotno bilančnom prikazu poslovnog stanja na određeni datum, račun dobiti i gubitka sastavlja se za određeno razdoblje od godinu dana. Obračunska tj. računovodstvena godina ne mora nužno biti ekvivalentna kalendarskoj, ali u Republici Hrvatskoj jest takav slučaj da se računovodstvena godina odnosi na period 1.1.-31.12.

U računu dobiti i gubitka, dobit je prikazana kao povećanje kapitala, dok je gubitak smanjenje kapitala poduzeća. Prihodi poduzeća reflektira se kroz povećanje imovine ili smanjenja obveza, te se na taj način povećava kapital tj. ostvaruje dobit. Suprotno tome, rashodi se odnose na smanjenje imovine i stvaranje obveza, što rezultira smanjenjem kapitala te gubitkom. Važno je napomenuti da prihod nije novčani primitak, pa tako i rashod nije novčani izdatak. I prihod i rashod iskazuju se u trenutku nastajanja bez obzira na novčani primitak ili izdatak koji može nastati u istom trenutku, poslije, ali i prije prihoda ili rashoda u obliku predujma.

Poznajemo nekoliko vrsta prihoda, a to su:

- Redovni poslovni prihodi (prihodi od prodaje robe ili proizvoda, prihodi od pružanja usluga)
- Redovni financijski prihodi (prihodi od kamata, prihodi od dividendi, prihodi od udjela u dobiti)
- Izvanredni prihodi (prihodi od prodaje dugotrajne imovine, prihodi od sirovina i materijala, otpis obveza, inventurni troškovi i ostali izvanredni prihodi)

Rashodi kao drugi element računa dobiti i gubitka dijele se na:

- Redovni poslovni rashodi (troškovi prodani proizvoda ili roba, trgovina, troškovi razdoblja, troškovi obavljanja usluga)
- Redovni financijski rashodi (rashodi od kamata, rashodi od prodaje tuđih dionica i drugo)
- Izvanredni rashodi (prodaja dugotrajne imovine, rashodi od sirovina i materijala, kazne, penali)

Tablica 2.2. Strukturni prikaz računa dobiti i gubitka

1.	Prihodi od osnovne djelatnosti
2.	Rashodi od osnovne djelatnosti
3.	Prihodi od drugih aktivnosti
4.	Rashodi od drugih aktivnosti
5.	Izvanredni prihodi
6.	Izvanredni rashodi
7a.	Dobitak prije oporezivanja (1+3+5 minus 2+4+6)
7b.	Gubitak prije oporezivanja (2+4+6 minus 1+3+5)
8.	Porez na dobit ili gubitak
9a.	Dobitak financijske godine (7a.-8.)
9b.	Gubitak financijske godine (7b.+8. ili 8.-7a.)

Izvor: Rad autora

2.3 Izvještaj o novčanom toku

Novčani primici i izdaci, kao osnovni elementi izvještaja o novčanom toku, daju jasan prikaz svim korisnicima na koji način novac i novčani ekvivalenti dolaze u poduzeće, ali i kako se iz njega odlijevaju. Pojednostavljeno rečeno, na koji način poduzeće ostvaruje novac i te kako ga koristi. Novčani primici i izdaci iskazuju se na kraju i na početku obračunskog razdoblja. Osim što pomaže u procjeni likvidnosti i solventnosti poduzeća, informacije dobivene iz izvještaja o novčanom toku korisne su provjeravanju točnosti prijašnjih procjena budućih novčanih tokova i u ispitivanju povezanosti između profitabilnosti i neto novčanog toka, te utjecaja promjena cijena (Dražić-Lutilsky i sur., 2010.).

Aktivnosti iskazane u novčanom toku dijele se na:

- Poslovne aktivnosti – glavne aktivnosti poduzeća koje ostvaruju prihode i neto dobitak ili gubitak
- Investicijske aktivnosti – aktivnosti vezane uz promjene dugotrajne imovine (nematerijalna, materijalna, financijska i potraživanja, osim novčanih ekvivalenata)
- Financijske aktivnosti – aktivnosti koje se odnose na promjene kapitala i obveza (krediti bez kamata)

Prema MRS-u 7 dvije su metode sastavljanja izvještaja o novčanom toku, direktna i indirektna metoda. Novčani tokovi poslovnih aktivnosti mogu se sastavljati primjenom obje direktne ili indirektne metode, dok se novčani tokovi investicijskih i financijskih aktivnosti trebaju uvijek utvrđivati i prezentirati po direktnoj metodi (Dražić-Lutilsky i sur., 2010.). Ipak, u praksi se koristi direktna metoda prikaza aktivnosti jer je korisnicima razumljivija i jednostavnija.

Tablica 2.3. Prikaz izvještaja o novčanom toku

POSLOVNE AKTIVNOSTI
PRIMICI -prodaja robe, usluge -provizije, tantijeme -primjenje kamate IZDACI -isplate dobavljačima -isplate zaposlenima -plaćeni porezi -osiguranja
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI
PRIMICI -prodaja dugotrajne imovine -povrat danih kredita -prodaja dionica drugih poduzeća IZDACI -dani krediti -kupnja dionica drugih podzeća -kupnja dugotrajne imovine
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI
PRIMICI -emisija dionica -primljeni krediti IZDACI -otkup vlastitih dionica -isplata dividendi -otplate kredita

Izvor: Rad autora

2.4 Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje sastavljaju svi obveznici, primjenom Zakona o računovodstvu (trgovačka društva i trgovci pojedinci, poslovne jedinice domaćih poduzetnika otvorene u inozemstvu, kao i poslovne jedinice inozemnih poduzetnika u Hrvatskoj i pravne i fizičke osobe obveznici poreza na dobitak) (Čular, 2010., prema Narodne novine, 2010.). Bilješke pružaju svi korisnicima dodatno pojašnjenje podataka prikazanih u financijskim izvještajima. Također, u bilješkama se nalaze sve informacije koje se kao takve ne mogu izraziti u samim financijskim izvještajima, a korisne su u njihovom tumačenju. Posebni propisi vezani uz pravila pisanja sadržaja ne postoje, te on može biti proizvoljno napisan u obliku teksta, tablica ili grafikona. No neki od podatak koje mora saržavati su:

- Naziv, adresa poduzetnika, pravni oblik poduzetnika, država osnivanja
- Opis vrste poslovanja poduzetnika i glavne aktivnosti
- Sažetak značajnih računovodstvenih politika
- Iznos dividendi
- Pregled nedovršenih sudskih sporova i drugo

2.5 Izvješće o promjeni glavnice

Izvješće o promjeni glavnice daje detaljan prikaz poslovnih aktivnosti koje su utjecale na promjenu kapitala i rezervi, najčešće u razdoblju između dva datuma bilance, odnosno tekuće i prethodne godine. Svi podaci o poslovnim događajima koji nisu prikazaniu bilješkama uz financijska izvješća, unose se u izvješće o promjeni kapitala, a odnose se na povezanost knjogovodstvenog iznosa svake vrste kapitala, dioničke premije i svake rezerve na početku i kraju razdoblja, kapitalne transakcije s vlasnicima i raspodjele vlasnicima te stanje zadržang dobitka ili gubitka na početku razdoblja, na datum bilance te tijekom razdoblja (Pavičić, 2018.).Važno je napomenuti da promjene na glavnici mogu rezultirati jednako, a da je sam uzrok promjene nije jednak. Kao primjer se navodi razlika u kvaliteti promjnene povećanja glavnice pozitivnim poslovnim rezultatom (dobiti) ili porasti glavnice uzrokovane revalorizacijom (Dražić-Lutilsky, 2010.).

3. TEMELJNI INSTRUMENTI I POSTUPCI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Svrha analize financijskih izvještaja, kao sastavnog i najvažnijeg dijela ekonoske analize poslovanja (Kovač, 1996.) jest pružiti informacije o uspješnosti poslovanja poduzeća i njegovom financijskom položaju te svim korisnicima, a posebeno vlasnicima i menadžerima, olakšati donošenje budućih odluka. Temelji se na cjelovitom obuhvatu svih relevantnih računovodstvenih informacija sadržanih u financijskim izvještajima, pri čemu je najviše orjentirana na novčane podatke i informacije. Zbog orjentiranosti ka kvantitativnim novčanim podacima, analizu financijskih izvješta još nazivamo i financijska analiza. Također, postanak i razvoj analize financijskih izvještaja određuu tri aktivnosti; financijsko upravljanje, upravljačko računovodstvo i financijsko računovodstvo.

Temeljni instrumenti i postupci financijskih izvještaja su:

- Korporativni financijski izvještaji (horizontalna analiza)
- Strukturni financijski izvještaji (vertikalna analiza)
- Pokazatelji poslovanja (pojedinačni pokazatelji, skupine pokazatelja, sustavi pokazatelja, zbirni pokazatelji)
- Specijalne analize

Analiza financijskih izvještaja ima i svoje slabosti; problemi na koje se nailazi odnose se na pripremu i objavu sadržaja i izvornih podataka. Stoga je vrlo važno razumjeti važeće konvencije i prakse računovodstva kako bi se postigla učinkovita financijska analiza (Kutleša, 2016., prema Alexander i Nobes, 2010.).

3.1 Horizontalna analiza

Analiza koja omogućava usporedbu podataka tijekom nekog razdoblja da bi se otkrile tendencije i dinamika promjena pozicija financijskih izvještaja naziva se horizontalna analiza (Dražić-Lutilsky, 2010.). Finacijski izvještaji koji se primjenjuju pri izradi horizontalne analize jesu blanca i račun dobiti i gubitka. Kako bi se došlo do što točnijih i preciznijih informacija, preporuča se analizirati veći broj uzastopnih razdoblja, odnosno godina. Bitno je napomenuti da se podaci o promjenama između razdoblja mogu izraziti u realativnom i apsolutnom obliku, kao povećanje ili smanjenje iz godine u godinu, ili u usporedbi sa baznom godinom.

3.2 Vertikalna analiza

Vertikalnom analizom uspoređuju se financijski podaci bilance i računa dobiti i gubitka, prikupljenih u jednom obračunskom razdoblju tj. jednoj godini. U vertikalnoj analizi, aktiva i pasiva bilnce izjednačavaju se sa 100, dok se ostale pozicije promatraju kao postotni udio ukupne aktive ili pasive. U računu dobiti i gubitka, postoje dva pristupa; prihodi od prodaje ili ukupni prihodi izjednačavaju se sa 100, a ostale pozicije uspoređuju se kao udjeli. Takvi izvještaji vrlo su korisni u uvijetima visoke inflacije kada tijekom vremena nije moguće uspoređivati apsolutne iznose (Dražić-Lutilsky, 2010.).

3.3 Analiza putem financijskih pokazatelja

Osim horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja, važno je provesti i analizu putem financijskih pokazatelja. Oni se dijele na dvije skupine, ovisno o tome za koji period se provode. Jedna skupina financijskih pokazatelja razmatra poslovanje poduzeća unutar određenog vremenskog razdoblja, najčešće je to godina dana, a temelji se na podacima iz računa dobiti i gubitka. Druga se skupina financijskih pokazatelja odnosi na točno određeni trenutak koji se poklapa s trenutkom sastavljanja bilance i govori o financijskom položaju poduzeća u tom trenutku (Mesarić, 2009.).

Ovisno o tome koje su informacije potrebne te koji je cilj istraživanja i analize, financijski pokazatelji dijele se na nekoliko skupina:

- Pokazatelji likvidnosti – sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze
- Pokazatelji zaduženosti –omjer vlastitog kapitala i tuđih izvora financiranja
- Pokazatelji aktivnost – uspješnost upotrebe vlastitih resursa
- Pokazatelji ekonomičnosti – odnos prihoda i rashoda, prikaz ostvarenih prihoda po jedinici rashoda
- Pokazatelji profitabilnosti – povrat uloženog kapitala, uspješnost poslovanja

Financijski pokazatelji se još dijele prema dva kriterija; kriterij sigurnosti, odnosno prikaz financijskog položaja poduzeća i kriterij uspješnosti poduzeća. Pokazatelji likvidnosti i zaduženosti odnose se na sigurnost poduzeća, dok se pokazatelji ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja prikazuju uspješnost poduzeća. Pokazatelji aktivnosti mogu se svrstati u obje skupine.

Pokazatelji likvidnosti

Sposobnost poduzeća da u kratkom vremenskom razdoblju iz svoje kratkoročne imovine; novca ili imovine koja se u kratkom vremenu može pretvoriti u novac, pokrije svoje kratkoročne obveze.

Uobičajeni pokazatelji likvidnosti su:

- Koeficijent trenutne likvidnosti
- Koeficijent ubrzane likvidnosti
- Koeficijent tekuće likvidnosti
- Koeficijent financijske stabilnosti

Koeficijent trenutne likvidnosti prikazuje sposobnost poduzeća da svojim novcem podmiri kratkoročne obveze. Koeficijent ubrzane likvidnosti, čija bi vrijednost trebala biti veća od 1, pokazatelj je mogućnosti podmirenja kratkoročnih obveza pomoću kratkoročnih sredstva, konkretno novca i potraživanja. Za koeficijent tekuće likvidnosti u omjer se stavlja kratkotrajna imovina i kratkoročne obveze, te bi preporučana vrijednost trebala iznositi 2 ili više, što znači da poduzeće treba imati dvostruko veću kratkotrajnu imovinu od kratkoročnih obveza. Za koeficijent financijske stabilnosti, vrijedi obrnuto; vrijednost bi trebala biti manja od 1. Što je vrijednost ovog pokazatelja manja, to je poduzeće financijski stabilnije te je njegova likvidnost veća.

Tablica 3.1. Koeficijenti likvidnosti i način njihova izračuna

NAZIV POKAZATELJA	*BROJNIK*	*NAZIVNIK*
Koeficijent trenutne likvidnosti	**novac**	**kratkoročne obveze**
Koeficijent ubrzane likvidnosti	**novac+potraživanja**	**kratkoročne obveze**
Koeficijent tekuće likvidnosti	**kratkotrajna imovina**	**kratkoročne obveze**
Koeficijent financijske stabilnosti	**dugotrajna imovina**	**kapital+kratkoročne obveze**

Izvor: Rad autora

Pokazatelji zaduženosti

Pokazateljima zaduženosti prikazuje se struktura kapitala tj. pasive; na koji način se poduzeće financiralo, odnosno koji je stupanj korištena vlastitih, a koji tuđih financijskih sredstava. Ova grupa koeficijenata utvrđuje se temeljem podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Najčešći pokazatelji zaduženosti su:

- Koeficijent zaduženosti
- Koeficijent vlastitog financiranja
- Koeficijent financiranja
- Koeficijent pokrića kamata

Vrijednost koeficijenta zaduženosti, koji prikazuje u kojem omjeru su dug i imovina poduzeća, odnosno koliki je postotak financiranja tuđim novcem, trebao bi iznositi maksimalno 50%. Suprotno tome, koeficijent vlastitog financiranja koji nam pokazuje stupanj financiranja imovine vlastitim kapitalom, trebao bi iznositi više od 50%. Koeficijent financiranja pokazuje omjer između kapitala i obveza gdje bi zadovoljavajući odnos trebao biti 1:1, a gornja granica 2:1 (Pavičić, 2018.). Za informacije o pokriću kamata ostvarenim iznosom bruto dobiti, koristimo koeficijent pokrića kamata.

Tablica 3.2. Koeficijenti zaduženosti i njihov način izračuna

NAZIV POKAZATELJA	*BROJNIK*	*NAZIVNIK*
Koeficijent zaduženosti	**ukupne obveze**	**ukupna imovina**
Koeficijent vlastitog financiranja	**glavnica**	**ukupna imovina**
Koeficijent financiranja	**ukupne obveze**	**Glavnica**
Koeficijent pokrića kamata	**glavnica** **glavnica+dugoročne obveze**	**dugotrajna imovina** **dugotrajna imovina**

Izvor: Rad autora

Pokazatelj aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti nazivaju se još i koeficijenti obrta jer prikazuju brzinu cirkulacije imovine u poslovnim procesima poduzeća. Računaju se kao omjer prometa i prosječnog stanja.

Neki od pokazatelja aktivnosti su:

- Koeficijent obrta ukupne imovine
- Koeficijent obrta kratkotrajne imovine
- Koeficijent obrta potraživanja
- Trajanje naplate potraživanja

Tablica 3.3. Koeficijenti aktivnosti i njihov način izračuna

NAZIV POKAZATELJA	*BROJNIK*	*NAZIVNIK*
Koeficijent obrta ukupne imovine	**ukupni prihodi**	**ukupna imovina**
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	**ukupni prihodi**	**ukupna imovina**
Koeficijent obrta potraživanja	**prihodi od prodaje**	**potraživanja**
Trajanje naplate potraživanja	**broj dana u godini (365)**	**koeficijent obrta potraživanja**

Izvor: Rad autora

Pokazatelji ekonomičnosti

Odnos prihoda i rashoda, odnosno ostvarenje prihoda po jedinici rashoda utvrđuje se pokazateljima ekonomičnosti. Podaci koji se koriste za računanje ovih pokazatelja sadržani su u računu dobiti i gubitka.

Najčešći pokazatelji ekonomičnosti jesu:

- Ekonomičnosti ukupnog poslovanja
- Ekonomičnost poslovanja
- Ekonomičnost financiranja
- Parcijalni pokazatelji ekonomičnosti

Što je vrijednost koeficijenta veća, to je ekonomičnost poduzeća veća. Sukladno tome, ostvareni prihod biti će veći od njegovih rashoda što je jedan od glavnih ciljeva.

Tablica 3.4. Koeficijenti ekonomičnosti i njihov način izračuna

NAZIV POKAZATELJA	*BROJNIK*	*NAZIVNIK*
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	**ukupni prihodi**	**ukupni rashodi**
Ekonomičnost poslovanja	**prihodi od prodaje**	**rashodi od prodaje**
Ekonomičnost financiranja	**financijski prihodi**	**financijski rashodi**

Izvor: Rad autora

Pokazatelji profitabilnosti

Pokazateljima profitabilnosti ocjenjuje se sposobnosti poduzeća da ostvari zadovoljavajuću razinu ekonomske koristi s obzirom na imovinu kojom raspolaže (Krišto, 2016., prema Ježovita i Žager, 2014.), odnosno sposobnost ostvarivanja dobiti u odnosu na prihode i imovinu ili kapital.

Uobičajeni pokazatelji profitabilnosti su:

- Bruto/neto profitna marža
- Bruto/neto rentabilnost imovine
- Bruto/neto rentabilnost imovine (bez kamate)
- Rentabilnost vlastitog kapitala

Profitabilnost prodaje, odnosno neto profitna marža u odnos stavlja neto dobit poduzeća i njegove ukupne prihode. Time prikazuje koliko je prihoda poduzeću ostalo nakon podmirenja svih troškova i poreza na dobitak (Jukić, 2016).

Profitabilnost imovine ili kapitala prikazuje stopu povrata na investirana sredstva. Način na koji se koriste resursi poduzeća i koliko jedinica dobiti poduzeće ostvari na jednu jedinicu uloženih sredstava i resursa, odnosno imovine.

Koliko jedinica prihoda poduzeće ostvaruje na jednu jedinicu uloženog vlastitog kapitala prikazuje nam stopa povrata kapitala, koja u omjer stavlja neto dobit i glavnicu.

Tablica 3.5. Pokazatelji profitabilnosti i njihov način izračuna

NAZIV POKAZATELJA	*BROJNIK*	*NAZIVNIK*
Neto/bruto profitna marža	**neto/bruto dobit+kamate**	**ukupni prihodi**
Neto/bruto rentabilnost imovine	**neto/bruto dobit+kamate**	**ukupna imovina**
Neto/bruto rentabilnost imovine (bez kamata)	**neto/bruto dobit**	**ukupni prihodi**
Rentabilnost vlastitog kapitala	**neto dobit**	**glavnica**

Izvor: Rad autora

4. POSLOVNI PROFIL PODUZEĆA DM-drogerie markt d.o.o.

[2]DM-drogerie markt d.o.o. jedan je od najvećih i najpoznatijih drogerijskih lanaca srednje i jugoistočne Europe. Poduzeće je osnovano 1973. godine u Njemačkoj, u gradu Karlsruhe. U Austriji svoju prvu prodavaonicu otvara 1976. godine u Linzu, a na hrvatsko tržište stupa tek 20 godina nakon, tako što 1996. otvara prvu prodavaonicu u Zagrebu .

Danas zastupljen u 13 europskih zemalja, DM-drogerie markt d.o.o. broji više od 3.566 prodavaonica i preko 61.721 zaposlenih. U Republici Hrvatskoj trenutno se nalazi 157 prodavaonica u kojima je zaposleno 1.470 radnika.

Uprava poduzeća sastoji se od 6 članova; jednog direktora, Mirka Mrakužića te pet prokurista zaduženih za pojedine resore i prodajne regije.

Poduzeće prodaje razne drogerijske proizvode namijenjene čitavoj populaciji. Tako se u njihovom asortimanu mogu pronaći kozmetika, higijenske potrepštine, dječje pelene i tekstil, prehrana te proizvodi za domaćinstvo.

Glavna načela poslovanja, s gledišta socijalnog aspekta, jesu ta da DM-drogerie markt d.o.o. stavlja čovjeka u središte; svoje kupce, djelatnike i partnere. Oplemeniti potrošačke potrebe kupaca, kroz zajednički rad pružiti mogućnost daljnjeg usavršavanja djelatnicima i djelovati kao uzorna zajednica u okolini – to su izazovi s kojima se DM-drogerie markt d.o.o. kao gospodarska zajednica stalno suočava.

DM-drogerie markt d.o.o. društveno je odgovorno i ekološki osviješteno poduzeće te kao zajednica uzorno djeluje u svom okruženju. Pokrenute su razne humanitarno-edukativne inicijative poput Program BabyBonus kojim se prikupljaju sredstva za rodilišta u RH, Zeleni korak kojim se prikuplja stari papir te jedna od najpoznatijih; dm ženska utrka s ciljem promicanja zdravih navika i aktivnog života.

[2] Opće informacije o DM-drogerie markt d.o.o. Preuzeto s: https://www.dm-drogeriemarkt.hr (15.2.2019)

5. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA DM-drogerie markt d.o.o.

Na temelju financijskih izvještaja poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. provedene su horizontalna i vertikalna analiza te analiza putem financijskih pokazatelja. Financijski izvještaji korišteni u analizi su bilanca i račun dobiti i gubitka koji su prikazani u sljedećim tablicama:

Tablica 5.1. Bilanična aktiva poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.)

AKTIVA	**2014.**	**2015.**	**2016.**	**2017.**
A. DUGOTRAJNA IMOVINA	***79.489.700***	***69.975.800***	***80.233.800***	***97.783.800***
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	21.676.300	11.964.200	22.150.700	35.175.200
1. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softveri i ostalo	21.316.800	10.267.600	21.784.400	34.386.900
2. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0	0	7.000	239.100
3. Nematerijalna imovina u pripremi	359.400	1.696.600	359.300	495.200
II. MATERIJALNA IMOVINA	48.259.500	46.962.100	49.105.100	53.911.200
1. Zemljište	4.182.700	4.182.700	4.182.700	4.182.700
2. Građevinski objekti	21.243.500	18.112.200	14.462.800	8.675.100
3. Postrojenja i oprema	7.335.900	9.969.800	9.369.200	8.611.800
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	14.267.800	10.646.300	20.353.600	30.139.300
5. Predujmovi za materijalnu imovinu	0	319.500	0	0
6. Materijalna imovina u pripremi	937.000	3.448.000	453.200	2.018.700
7. Ostala materijana imovina	283.700	283.700	283.700	283.700
III. FINANCIJSKA IMOVINA	1.648.700	1.648.700	1.522.200	94.100
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	1.648.700	1.648.700	1.522.200	94.100
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	7.914.100	9.400.700	7.455.800	8.603.200
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA	***242.121.900***	***256.274.500***	***269.693.000***	***359.979.900***
I. ZALIHE	207.653.800	224.067.400	236.081.000	248.468.500
1. Sirovine i materijal	2.505.600	1.979.300	5.070.800	4.330.600
2. Trgovačka roba	204.995.400	221.875.300	231.010.200	244.137.900
3. Predujmovi za zalihe	152.800	212.800	0	0
II. POTRAŽIVANJA	14.394.800	13.704.300	12.436.700	14.956.000
1. Potraživanja od kupaca	11.665.300	12.447.900	8.155.300	12.420.400
2. Potraživanja od države i drugih institucija	2.398.700	502.800	3.810.900	680.200
3. Ostala potraživanja	330.800	753.600	470.500	1.855.400
III. FINANCIJSKA IMOVINA	0	0	0	59.979.300
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	0	0	0	59.979.300
IV. NOVAC U BLAGAJNI	20.073.200	18.502.700	21.175.300	36.576.300
C. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	***5.292.000***	***22.579.100***	***20.002.500***	***21.476.200***
D. UKUPNO AKTIVA	***326.912.600***	***348.829.300***	***369.929.300***	***479.239.900***
E. IZVANBILANČNI ZAPISI	**13.296.300**	**13.089.900**	**12.426.900**	**8.298.600**

Izvor: Rad autora na temelju bilance dm-drogerie markt d.o.o.

Tablica 5.2. Bilanična pasiva poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.)

PASIVA	**2014.**	**2015.**	**2016.**	**2017.**
A. KAPITAL I REZERVE	***144.922.000***	***150.293.700***	***182.276.900***	***238.613.400***
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	4.833.000	4.833.000	4.833.000	4.833.000
II. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	70.560.100	70.089.000	103.860.700	162.443.900
1. Zadržana dobit	70.560.100	70.089.000	103.860.700	162.443.900
III. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	69.528.900	75.371.700	73.583.200	71.336.500
1. Dobit poslovne godine	69.528.900	75.371.700	73.583.200	71.336.500
B. REZERVIRANJA	***10.625.900***	***10.297.700***	***10.232.900***	***8.402.200***
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	3.579.700	4.286.100	4.850.400	5.699.000
2. Rezerviranja za započete sudske sporove	0	0	4.853.900	2.180.000
3. Druga rezerviranja	7.046.200	6.011.600	528.500	523.200
C. DUGOROČNE OBVEZE	***0***	***0***	***0***	***0***
D. KRATKOROČNE OBVEZE	***131.851.000***	***145.608.800***	***143.359.100***	***189.637.200***
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	8.192.900	3.755.300	5.595.300	4.987.500
2. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	0	0	5.595.300	4.987.500
3. Obveze za zajmove, depozite i slično	21.100	21.100	188.000	165.200
4. Obveze za predujmove	627.400	2.762.700	4.870.800	6.536.400
5. Obveze prema dobavljačima	90.856.100	105.337.700	103.975.300	141.672.600
6. Obveze prema zaposlenicima	8.490.400	8.756.800	9.188.400	10.229.700
7. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	23.633.100	24.975.200	19.541.400	26.045.800
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA	***39.513.600***	***42.629.000***	***34.060.500***	***42.587.100***
F. UKUPNO PASIVA	***326.912.500***	***348.829.300***	***369.929.400***	***479.239.900***
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	***13.296.300***	***13.089.900***	***12.426.900***	***8.298.600***

Izvor: Rad autora na temelju bilance dm-drogerie mart d.o.o.

Tablica 5.3. Račun dobiti i gubitka poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.)

	2014.	**2015.**	**2016.**	**2017.**
I. POSLOVNI PRIHODI	***1.639.704.100***	***1.629.892.400***	***1.655.936.200***	***1.737.636.500***
1. Prihodi od prodaje	1.560.303.800	1.553.862.200	1.576.126.900	1.661.215.300
2. Ostali poslovni prihodi	79.400.300	76.030.200	79.809.300	76.421.200
II. POSLOVNI RASHODI	***1.551.545.600***	***1.534.682.400***	***1.562.901.000***	***1.646.167.800***
1. Materijalni troškovi	1.241.875.900	1.221.931.400	1.242.274.000	1.293.237.100
a) Troškovi sirovina i materijala	28.173.600	26.998.100	30.765.600	31.033.400
b) Troškovi prodane robe	1.016.231.900	992.345.900	1.001.594.200	1.042.678.500
c) Ostali vanjski troškovi	197.470.400	202.587.400	209.914.200	219.525.200
2. Troškovi osoblja	207.285.900	215.496.500	217.587.900	231.177.900
a) Neto plaće i nadnice	122.581.400	127.971.500	130.969.800	141.173.600
b) Troškovi poreza i doprinosa	57.014.800	57.249.800	55.926.700	57.441.300
c) Doprinosi na plaće	27.689.700	30.275.200	30.691.400	32.563.000
3. Amortizacija	45.312.700	42.079.200	41.528.600	55.796.900
4. Ostali poslovni rashodi	57.071.100	55.175.300	61.510.500	65.955.900
III. FINANCIJSKI PRIHODI	***0***	***0***	***0***	***27.200***
1. Ostali prihodi s osnove kamata iz osnosa sa poduzetnicima unutar grupe	0	0	0	2.300
2. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima	0	0	0	24.900
IV. FINANCIJSKI RASHODI	***0***	***0***	***0***	***0***
V. UKUPNI PRIHODI	***1.639.704.100***	***1.629.892.400***	***1.655.936.200***	***1.737.663.700***
VI. UKUPNI RASHODI	***1.551.545.600***	***1.534.682.400***	***1.562.901.000***	***1.646.167.800***
VII. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	***88.158.500***	***95.210.000***	***93.035.200***	***91.495.900***
VIII. POREZ NA DOBIT	***15.868.530***	***17.137.800***	***16.746.336***	***16.469.262***
IX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	***72.289.970***	***78.072.200***	***76.288.864***	***75.026.638***

Izvor: Rad autora na temelju računa dobiti i gubitka dm-drogerie markt d.o.o.

5.1 Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka

U horizontalnoj analizi poduzeća DM-drogeire markt d.d.o. analizirani su podaci iz bilance i računa dobiti i gubitka za period od 2014. do 2017. godine. Rezultati su prikazani kroz tablice u kojima se u prvome stupcu nalaze opisni podaci bilance i računa dobiti i gubitka, dok se u ostala tri stupca nalaze podaci po godinama usporedbe dobiveni iz omjera sljedeće i prethodne godine koji su izraženi u apsolutnom iznosu.

2015./2014.

U 2015. godini ukupna aktiva povećala se za 6,70% u odnosu na prethodnu 2014. godinu, a uzrok tome je drastično povećanje plaćenih troškova budećeg razdoblja i obračunatih prihoda, dok se manje na taj rezultat reflektiralo povećanje kratkotrajne imovine od 5,85%. Dugotrajna imovina smanjena je za -11,97% u odnosu na 2014. godinu zbog prodaje koncesija, licenci i patenata koji su smanjenji u iznosu od -51,83%. Prodajom građeviskih objekata iznos se smanjuje za -14,74%, dok se udio postrojenja i opreme povećao za 35,90% .Utroškom sirovina i materija dolazi do smanjenja od -21,00% . Naplatom potraživanja od države iznos se smjanjue za -79,04% , dok se novčanim izdacima novca iz blagajne u 2015. Smanjio za -7,82% u odnosu na 2015. godinu.

Ukupna pasiva se u 2015. godini povećala također za 6,70% kao i aktiva, u usporedbi sa prethodnom 2014. Najveće povećanje bilježe kratkoročne obveze, kao rezultat povećanja poveza prema dobavljačima od 340,34%. Posljedicom rasta dobiti poslovne godine od 8,40%, rast kapitala i rezervi u 2015. godini iznosi 3,71%. Najveći rast rezerviranja odnosi se na mirovine, otpreme i slično. Dugoročne obveze iznose 0,00 kn u sve 4 godine te prema tome zaključujemo da promjene nema.

U odnosu na 2014. godinu, u računu dobiti i gubitka, poslovni prihodi smanjuju se za -0,60% ponajviše zbog pada ostalih prihoda u iznosu od 4,24%. Poslovni rashodi također bilježe pad od 1,09%. Rastom plaća zaposlenika, njaveće povećanje u poslovnim rashodima bilježe neto plaće i nadnice sa 4,40% i doprinosi na plaće od 9,34%.Amortizacija bilježi pad od 7,14%. Financijskih prihoda i rashoda nema, stoga ni ne bilježe promjenu. Ukupni prihodi smanjuju se za -0,60%, a rashodi za -1,09%, dok se dobit razdoblja povećava ukupno za 8,00%

2016./2015.

Porast ukupne aktive bilance u 2016. godini iznosi 6,71%. S obzirom na prošlo promatrano razdoblje, porast od 14,16% bilježi dugotrajna imovina, 5,824% kratkotrajna imovina te se pad od -11,41% odnosi na plaćene troškove budućeg razdoblja i obračunate prihode. Nematerijalna imovina raste za znatnih 85,14% u odnosu na prošlu 2015. godinu, a tome najviše pridonosi kupnja licenci robnih i uslužnih marki. Prodajom građevinskih objekata, tendencija pada iznosa se nastavlja sa -20,15% u odnosu na 2015. Godinu. Velik rast bilježi se nabavkom transportne imovine u iznosu od 91,10%. Dugotrajna potraživanja smanjuju se za -20,69%. Porast od čak 156,19% rezultat je nabave velikih količina sirovina i materijala. Suprotno ranije promatranom razdoblju, u 2016. Godini potraživanja od države rastu te je iznos promjene 657,94%.

Znatan porast od 48,18% u pasivi bilance bilježi zadržana dobit kao dio kapitala i rezervi koje rastu za 21, 28% u usporedbi sa 2015. Godinom. Pad drugih rezerviranja u iznosu od 91,21%, rezultirao je ukupnim padom rezerviranja od -0,63%. Rezultat primljenih zajmova i depozita reflektira se na povećanje od 791,00% u odnosu na prethodnu 2015. Godinu. Uslijed plaćanja poreza i doprinosa, smanjene su obveze za -21,76%.

Dobit razdoblja u računu dobiti i gubitka, smanjuje se za -2,28% u 2016. Godini. Poslovni prihodi rastu za 164% , kao rezultat porasta ostalih poslovnih prihoda nevezanih za prodaju u iznosu od 4,97%. Među poslovnim rashodima koji rastu za 1,84%, najveći rast odnosi se na troškove sirovina i materijala, 13,95% te ostale poslovne troškove u iznosu od 11,48%. Uslijed promjena poreza, smanjeni su i troškovi poreza i doprinosa za -2,31%. Poduzeće i u ovom razdoblju ne ostvaruje nikakve financijske prihode i rashode te shodno tome nema ni promjena. U 2016. Ukupni prihodi rastu za 1,60% ali i rashodi za 1,84%. Dobit razdoblja za 2016. u odnosu na 2015. godinu smanjila se za -2,28%.

2017./2016.

U 2017. godini ukupna aktiva raste za 29,55%, što je najveći iznos promjene aktive do sada. Ponovno laganje u licence i robne marke rezultira povećanjem od 57,85%, dok se predujam za iste povećao za vrtoglavih 3315,71%. Sve to je utjecalo na povećanje nematerijalne imovine u iznosu od 58,50%. Uzastopna prodaja građevinskih objekata dovodi do ponovnog smanjenja od -40,02%, ali se ulaganje u inventar i transportnu imovinu povećalo za 48,08%. Povećanje od čak 345,43% odnosi se materijalnu imovinu u pripremi. Financijska imovina smanjila se za -93,82% u 2017. godini uslijed smanjenja danih zajmova tj. naplate potraživanja istih. Kratkotrajna imovina povećava se za 33,48%, ponajviše zbog drastičnog povećanja ostalih potraživanja u iznosu od 294,35% i novca u blagajni od 72,73%. Naplatom potraživanja od države smanjen je iznos za -82,15%.

Uslijed najvećeg povećanja aktive, dolazi i do najvećeg povećanja pasive u ova tri promatrana razdoblja koje iznosi 28,55%. Najveće povećanje iznosi 30,91% te se odnosi na kapital i rezerve, posljedica je ponovnog povećanja zadržane dobiti od 56,41. Dugoročnih obveza nema niti u ovom razdoblju pa sukladno tome ni promjena. Nabavkom robe povećava se iznos obveza prema dobavljačima za 36,26%, kao i obveze za dane predujmove koje iznose 34,20%. U odnosu na 2016. Godinu, odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja rastu za 25,03%.

U računu dobiti i gubitka, poslovni prihodi prikazuju porast za 4,93%, od čega su najviše porasli prihodi od prodaje za 5,40%, dok su se ostali poslovni prihodi smanjili za -4,25%. Poslovni rashodi također rastu u iznosu od 5,33% s obzirom na 2016. Godinu. Posljedica njihova rasta ponajviše je uzrokovana drastičnim rastom amortizacije od 34,36% te blažim rasta obveza za plaće i nadnice u iznosu od 7,79% kao i ostalih troškova. Zbog pojave financijskih rashoda kojih u prijašnjim razdobljima nije bilo, iznos promjene iznosi 100% te sukladno tome i financijski rashodi se sada prvi puta pojavljuju te promjena iznosi 100%. Ukupni prihodi povećali su se za 4,94%, dok su se ukupni rashodi povećali za 5,33%. Iznos smanjenja dobiti u 2017. Godini iznosi -1,65%.

Tablica 5.4. Horizontalna analiza aktive bilance poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja

AKTIVA	**2015./2014.**	**2016./2015.**	**2017./2016.**
A. DUGOTRAJNA IMOVINA	***-11,97%***	***14,66%***	***21,87%***
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	-44,80%	85,14%	58,56%
1. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softveri i ostalo	-51,83%	112,17%	57,85%
2. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0,00%	0,00%	3315,71%
3. Nematerijalna imovina u pripremi	372,06%	-78,82%	37,82%
II. MATERIJALNA IMOVINA	-2,67%	4,56%	9,79%
1. Zemljište	0,00%	0,00%	0,00%
2. Građevinski objekti	-14,74%	-20,15%	-40,02%
3. Postrojenja i oprema	35,90%	-6,02%	-8,08%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	-25,38%	91,18%	48,08%
5. Predujmovi za materijalnu imovinu	0,00%	-100,00%	0,00%
6. Materijalna imovina u pripremi	267,98%	-86,86%	345,43%
7. Ostala materijana imovina	0,00%	0,00%	0,00%
III. FINANCIJSKA IMOVINA	0,00%	-7,67%	-93,82%
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	0,00%	-7,67%	-93,82%
IV. POTRAŽIVANJA	18,78%	-20,69%	15,39%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	18,78%	-20,69%	15,39%
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA	***5,85%***	***5,24%***	***33,48%***
I. ZALIHE	7,90%	5,36%	5,25%
1. Sirovine i materijal	-21,00%	156,19%	-14,60%
2. Trgovačka roba	8,23%	4,12%	5,68%
3. Predujmovi za zalihe	39,27%	-100,00%	0,00%
II. POTRAŽIVANJA	-4,80%	-9,25%	20,26%
1. Potraživanja od kupaca	6,71%	-34,48%	52,30%
2. Potraživanja od države i drugih institucija	-79,04%	657,94%	-82,15%
3. Ostala potraživanja	127,81%	-37,57%	294,35%
III. FINANCIJSKA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	0,00%	0,00%	0,00%
IV. NOVAC U BLAGAJNI	-7,82%	14,44%	72,73%
C. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	***326,66%***	***-11,41%***	***7,37%***
D. UKUPNO AKTIVA	***6,70%***	***6,05%***	***29,55%***
E. IZVANBILANČNI ZAPISI	***-1,55%***	***-5,06%***	***-33,22%***

Izvor: Rad autora na temelju bilance dm-drogerie markt d.o.o.

Tablica 5.5. Horizontalna analiza pasive bilance poduzeća DM-drogerie markt d.o.o za navedena razdoblja

PASIVA	**2015./2014.**	**2016./2015.**	**2017./2016.**
A. KAPITAL I REZERVE	***3,71%***	***21,28%***	***30,91%***
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0,00%	0,00%	0,00%
II. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-0,67%	48,18%	56,41%
1. Zadržana dobit	-0,67%	48,18%	56,41%
III. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	8,40%	-2,37%	-3,05%
1. Dobit poslovne godine	8,40%	-2,37%	-3,05%
B. REZERVIRANJA	***-3,09%***	***-0,63%***	***-17,89%***
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	19,73%	13,17%	17,50%
2. Rezerviranja za započete sudske sporove	0,00%	0,00%	-55,09%
3. Druga rezerviranja	-14,68%	-91,21%	-1,00%
C. DUGOROČNE OBVEZE	***0,00%***	***0,00%***	***0,00%***
D. KRATKOROČNE OBVEZE	***10,43%***	***1,55%***	***32,28%***
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	-54,16%	49,00%	-10,86%
2. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	0,00%	0,00%	-10,86%
3. Obveze za zajmove, depozite i slično	0,00%	791,00%	-12,13%
4. Obveze za predujmove	340,34%	76,31%	34,20%
5. Obveze prema dobavljačima	15,94%	-1,29%	36,26%
6. Obveze prema zaposlenicima	3,14%	4,93%	11,33%
7. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	5,68%	-21,76%	33,29%
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA	***7,88%***	***-20,10%***	***25,03%***
F. UKUPNO PASIVA	***6,70%***	***6,05%***	***29,55%***
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	***-1,55%***	***-5,06%***	***-33,22%***

Izvor: Rad autora na temelju bilance dm-drogerie markt d.o.o.

Tablica 5.6. Horizontalna analiza RDG-a poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja

	2015./2014.	**2016./2015.**	**2017./2016.**
I. POSLOVNI PRIHODI	***-0,60%***	***1,60%***	***4,93%***
1. Prihodi od prodaje	-0,41%	1,43%	5,40%
2. Ostali poslovni prihodi	-4,24%	4,97%	-4,25%
II. POSLOVNI RASHODI	***-1,09%***	***1,84%***	***5,33%***
1. Materijalni troškovi	-1,61%	1,66%	4,10%
a) Troškovi sirovina i materijala	-4,17%	13,95%	0,87%
b) Troškovi prodane robe	-2,35%	0,93%	4,10%
c) Ostali vanjski troškovi	2,59%	3,62%	4,58%
2. Troškovi osoblja	3,96%	0,97%	6,25%
a) Neto plaće i nadnice	4,40%	2,34%	7,79%
b) Troškovi poreza i doprinosa	0,41%	-2,31%	2,71%
c) Doprinosi na plaće	9,34%	1,37%	6,10%
3. Amortizacija	-7,14%	-1,31%	34,36%
4. Ostali poslovni rashodi	-3,32%	11,48%	7,23%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	***0,00%***	***0,00%***	***100,00%***
1. Ostali prihodi s osnove kamata iz osnosa sa poduzetnicima unutar grupe	0,00%	0,00%	100,00%
2. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima	0,00%	0,00%	100,00%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	***0,00%***	***0,00%***	***100,00%***
V. UKUPNI PRIHODI	***-0,60%***	***1,60%***	***4,94%***
VI. UKUPNI RASHODI	***-1,09%***	***1,84%***	***5,33%***
VII. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	***8,00%***	***-2,28%***	***-1,65%***
VIII. POREZ NA DOBIT	***8,00%***	***-2,28%***	***-1,65%***
IX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	***8,00%***	***-2,28%***	***-1,65%***

Izvor: Rad autora na temelju računa dobiti i gubitka dm-drogerie markt d.o.o.

5.2 Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka

U vertikalnoj analizi poduzeća DM-drogeire markt d.d.o. korišteni su podaci iz bilance i računa dobiti i gubitka za period od 2014. do 2017. godine. Rezultati su prikazani kroz tablice u kojima se u prvome stupcu nalaze opisni podaci bilance i računa dobiti i gubitka, dok se u ostala četiri stupca nalaze podaci po godinama usporedbe dobiveni iz omjera pojedine stavke financijskog izvještaja u odnosu na ukupni zbroj. Rezultati su izraženi relativnim iznosom.

U aktivi bilance, dugotrajna imovina 2014. godine iznosi 24,32% ukupne aktive, 2015. 20,06%, zatim se u 2016. povećava na 21,69% te u 2017. pada na 20,39%. Njen najveći udio odnosi se na materijalnu imovinu koja u 2015. godini iznosi 67,11%, a do kraja 2017. pada na 55,16%. Kupnjom robnih marki i licencija krajem 2017. godine, nematerijalna imovina raste na 35,94% dok je u 2015. iznosila tek 17,10%. Najmanji udio ukupne aktive čini financijska imovina koja kroz sva promatrana razdoblja pada. U 2014. godini ona iznosi 2,07%, te daljnjim smanjenjem danih zajmova i depozita u 2015. i 2016., pada na najniži iznos od 0,10% krajem 2017. godine. Kratkotrajna imovina čini najveći udio u ukupnoj aktivi bilance. Kupnjom zaliha, njihov udio kroz prve tri godine raste do iznosa od 87,54% u 2016., a zatim se smanjuje na 69,02% u 2017. godini. Dok zalihe čine najveći udio kratkotrajne imovine, financijske imovine nema prve tri godine te se pojavljuje tek 2017. te čini 16,66%.

Kapital i obveze te kratkoročne obveze čine većinski dio ukupne pasive. Tako se kapital i rezerve od početnog udjela od 44,33% u 2014.godini penju na 49,28% u zadnjoj 2017. Uzrok tome jest povećanje zadržane dobiti . Manji dio kapitala i rezervi odnosi se na temeljni kapital koji doseže samo 2,03% u zadnjoj godini. Najmanji udio ukupne pasive odnosi se na rezerviranja koja u 2014. iznose 3,25%, 2016. 2,72% te u zadnjoj godini 1,74%. Dugoročnih obveza nema pa sukladno tome njihov udio u ukupnoj pasivi iznosi 0,00%. Ostali dio ukupne pasive čine kratkoročne obveze, od kojih su većinskim dijelom obveze prema dobavljačima. Zbog povećane potražnje i širenja poslovanja, povećala se i nabava imovine odnosno zaliha, te sukladno tome obveze prema dobavljačima rastu svake godine. U 2017. godini dosežu udio od 72,79%, dok su u početnoj 2014. iznosile 68,92% kratkoročnih obveza.

U računu dobiti i gubitka, prihodi od prodaje čine oko 95% poslovnih prihoda kroz sve četiri promatrane godine. Ostatak udjela poslovnih prihoda otpada na ostale poslovne prihode koji u 2014. godini čine udio od 4,84%. Materijalni troškovi, kao što su troškovi prodane robe čine najveći udio u materijalnoj imovini te u 2014. iznose 81,83% dok su u zadnjoj godini 78,56%. Povećanje troškova prodane robe možemo povezati sa povećanjem poslovnih prihoda tj. prihoda od prodaje. Povećanje plaća i broja zaposlenika također utječe na udio troškova plaća i nadnica. Taj se iznos povećava svake godine te i udio troškova na kraju 2017. godine iznosi 61,07%, za razliku od početne 2014. godine gdje kojoj iznosi 59,14%. Financijskih rashoda nema, a prihodi se pojavljuju u zadnjoj godini te iznose manje od 1%.

Tablica 5.7. Vertikalna analiza aktive bilance poduzeća DM - drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja

AKTIVA	**2014.**	**2015.**	**2016.**	**2017.**
A. DUGOTRAJNA IMOVINA	***24,32%***	***20,06%***	***21,69%***	***20,39%***
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	27,27%	17,10%	27,61%	35,94%
1. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softveri i ostalo	98,34%	85,82%	98,35%	97,91%
2. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0,00%	0,00%	0,03%	0,68%
3. Nematerijalna imovina u pripremi	1,66%	14,18%	1,62%	1,41%
II. MATERIJALNA IMOVINA	60,70%	67,11%	61,20%	55,16%
1. Zemljište	8,67%	8,91%	8,52%	7,76%
2. Građevinski objekti	44,03%	38,57%	29,45%	16,09%
3. Postrojenja i oprema	15,20%	21,23%	19,08%	15,97%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	29,57%	22,67%	41,45%	55,91%
5. Predujmovi za materijalnu imovinu	0,00%	0,68%	0,00%	0,00%
6. Materijalna imovina u pripremi	1,94%	7,34%	0,92%	3,74%
7. Ostala materijana imovina	0,59%	0,60%	0,58%	0,53%
III. FINANCIJSKA IMOVINA	2,07%	2,36%	1,90%	0,10%
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
IV. POTRAŽIVANJA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	9,96%	13,43%	9,29%	8,80%
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA	***74,07%***	***73,47%***	***72,90%***	***75,12%***
I. ZALIHE	85,76%	87,43%	87,54%	69,02%
1. Sirovine i materijal	1,21%	0,88%	2,15%	1,74%
2. Trgovačka roba	98,72%	99,02%	97,85%	98,26%
3. Predujmovi za zalihe	0,07%	0,09%	0,00%	0,00%
II. POTRAŽIVANJA	5,95%	5,35%	4,61%	4,15%
1. Potraživanja od kupaca	81,04%	90,83%	65,57%	83,05%
2. Potraživanja od države i drugih institucija	16,66%	3,67%	30,64%	4,55%
3. Ostala potraživanja	2,30%	5,50%	3,78%	12,41%
III. FINANCIJSKA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	16,66%
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	0,00%	0,00%	0,00%	24,14%
IV. NOVAC U BLAGAJNI	8,29%	7,22%	7,85%	10,16%
C. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	***1,62%***	***6,47%***	***5,41%***	***4,48%***
D. UKUPNO AKTIVA	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***

Izvor: Rad autora na temelju bilance dm-drogerie markt d.o.o.

Tablica 5.8. Vertikalna analiza pasive bilance poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja

PASIVA	**2014.**	**2015.**	**2016.**	**2017.**
A. KAPITAL I REZERVE	***44,33%***	***43,09%***	***48,54%***	***49,28%***
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	3,33%	3,22%	2,65%	2,03%
II. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	48,69%	46,63%	56,98%	68,08%
1. Zadržana dobit	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
III. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	47,98%	50,15%	40,37%	29,90%
1. Dobit poslovne godine	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
B. REZERVIRANJA	***3,25%***	***2,95%***	***2,72%***	***1,74%***
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	33,69%	41,62%	47,40%	67,83%
2. Rezerviranja za započete sudske sporove	0,00%	0,00%	47,43%	25,95%
3. Druga rezerviranja	66,31%	58,38%	5,16%	6,23%
C. DUGOROČNE OBVEZE	***0,00%***	***0,00%***	***0,00%***	***0,00%***
D. KRATKOROČNE OBVEZE	***40,33%***	***41,74%***	***39,67%***	***40,19%***
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	6,22%	2,58%	3,76%	2,56%
2. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	0,00%	0,00%	3,76%	2,56%
3. Obveze za zajmove, depozite i slično	0,02%	0,01%	0,13%	0,08%
4. Obveze za predujmove	0,48%	1,90%	3,27%	3,36%
5. Obveze prema dobavljačima	68,92%	72,34%	69,80%	72,79%
6. Obveze prema zaposlenicima	6,44%	6,01%	6,17%	5,26%
7. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	17,93%	17,15%	13,12%	13,38%
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA	***12,09%***	***12,22%***	***9,07%***	***8,79%***
F. UKUPNO PASIVA	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***

Izvor: Rad autora na temelju bilance dm-drogerie markt d.o.o.

Tablica 5.9. Vertikalna analiza pasive bilance poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja

	2014.	**2015.**	**2016.**	**2017.**
I. POSLOVNI PRIHODI	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***
1. Prihodi od prodaje	95,16%	95,34%	95,18%	95,60%
2. Ostali poslovni prihodi	4,84%	4,66%	4,82%	4,40%
II. POSLOVNI RASHODI	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***
1. Materijalni troškovi	80,04%	79,62%	79,49%	78,56%
a) Troškovi sirovina i materijala	2,27%	2,21%	2,48%	2,40%
b) Troškovi prodane robe	81,83%	81,21%	80,63%	80,63%
c) Ostali vanjski troškovi	15,90%	16,58%	16,90%	16,97%
2. Troškovi osoblja	13,36%	14,04%	13,92%	14,04%
a) Neto plaće i nadnice	59,14%	59,38%	60,19%	61,07%
b) Troškovi poreza i doprinosa	27,51%	26,57%	25,70%	24,85%
c) Doprinosi na plaće	13,36%	14,05%	14,11%	14,09%
3. Amortizacija	2,92%	2,74%	2,66%	3,39%
4. Ostali poslovni rashodi	3,68%	3,60%	3,94%	4,01%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	***0,00%***	***0,00%***	***0,00%***	***0,00%***
1. Ostali prihodi s osnove kamata iz osnosa sa poduzetnicima unutar grupe	0,00%	0,00%	0,00%	8,46%
2. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima	0,00%	0,00%	0,00%	91,54%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	***0,00%***	***0,00%***	***0,00%***	***0,00%***
V. UKUPNI PRIHODI	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***
VI. UKUPNI RASHODI	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***	***100,00%***

Izvor. Rad autora na temelju računa dobiti i gubitka dm-drogerie markt d.o.o.

5.3 Analiza putem financijskih pokazatelja

Analiza financijskih pokazatelja omogućava nam pregled stanja poduzeća, njegovu sigurnost i uspješnost te pomaže pri određivanju poslovnih odluka. Jedna skupina pokazatelja odnosi na određeno razdoblje, dok drugi odnose na točno određen trenutak u kojem se sastavlja bilanca i račun dobiti i gubitka.

Pokazatelji likvidnosti

Za podmirenje svojih kratkoročnih obveza novcem, koeficijent trenutne likvidnosti treba iznositi 1. Na temelju rezultata iz tablice zaključujemo da poduzeće nije likvidno i nema dovoljno novca za podmirenje obveza jer se koeficijenti kreću između 0,13 u 2015. i 0,19 u 2017. godini. Nezadovoljavajući su pokazatelji i ubrzane likvidnosti, kao pokazatelja sposobnosti podmirenja kratkoročnih obveza svojom kratkotrajnom imovinom, koji iznose 0,26 u prvoj godini i 0,22 u drugoj. Zadovoljavajućim koeficijentom možemo smatrati samo onaj u 2017. godini koji iznosi 0,59. Idealan iznos koeficijenta tekuće likvidnosti trebao bi iznositi 2, što govori da je kratkotrajna imovina dva puta veća u odnosu na kratkoročne obveze. Rezultati dobiveni mjerenjem pokazuju kako je poduzeće postiglo skoro pa idealan koeficijent, koji varira između 1,76 i 1,90. Prikazanim nizom koeficijenata financijske stabilnosti koji trebaju iznositi manje od 1 te svake godine padati, zaključujemo se je poduzeće financijski jako stabilno je se ne financira dugoročnim obvezama i kapitalom.

Tablica 5.10. Koeficijenti likvidnosti poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.)

NAZIV POKAZATELJA	*2014.*	*2015.*	*2016.*	*2017.*
Koeficijent trenutne likvidnosti	**0,15**	**0,13**	**0,14**	**0,19**
Koeficijent ubrzane likvidnosti	**0,26**	**0,22**	**0,23**	**0,59**
Koeficijent tekuće likvidnosti	**1,84**	**1,76**	**1,88**	**1,90**
Koeficijent financijske stabilnosti	**0,54**	**0,47**	**0,44**	**0,41**

Izvor: Rad autora

Pokazatelji zaduženosti

Koliko se dio imovine financira zaduživanjem govorim nam koeficijent zaduženosti koji u prikazanoj tablici iznose manje od 0,50 kroz sve četiri godine, proporcionalno sa smanjenjem financiranja imovine kroz zaduživanje, posebno zadnje dvije godine, 2016. i 2017., dolazi do povećanja financiranja kroz vlastiti kapital što nam govori koeficijent vlastitog financiranja koji u zadnje dvije godine iznosi 0,52. Odnos obveza i glavnice treba iznositi 1, na temelju čega možemo zaključiti da su koeficijenti financiranja zadovoljavajući i ukazuju na financijsku stabilnost i sigurnost poslovanja jer iznose 0,91 u 2014. godini, zatim 0,98 u 2015. te 0,83 u 2016. i 2017. Koeficijent pokrića kamata I. i II. stupnja prikazuje mogućnost pokrivanja dugotrajne imovine glavnicom te glavnicom i dugoročnim obvezama. Kako poduzeće nema dugoročnih obveza, promatran je samo omjer glavnice i dugotrajne imovine te su koeficijenti dobri jer se kreću između 1,82 u prvoj godini i 2,44 u zadnjoj 2017. godini.

Tablica 5.11. Koeficijenti zaduženosti poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.)

NAZIV POKAZATELJA	*2014.*	*2015.*	*2016.*	*2017.*
Koeficijent zaduženosti	**0,41**	**0,45**	**0,43**	**0,43**
Koeficijent vlastitog financiranja	**0,45**	**0,46**	**0,52**	**0,44**
Koeficijent financiranja	**0,91**	**0,98**	**0,83**	**0,83**
Koeficijent pokrića kamata	**I. 1,82**	**2,15**	**2,27**	**2,44**

Izvor. Rad autora

Pokazatelji aktivnosti

Cirkulaciju imovine i potraživanja prikazujemo koeficijentima obrtaja. Na svaku uloženu kunu, poduzeće je ostvarilo u 2014. godini 5,02 kune, u 2016. 4,67 kuna, a u 2017. 3,63 kune. Iako ovaj koeficijent ima tendenciju pada kroz promatrano razdoblje, poduzeće je dalje obrnulo svoju imovinu za minimalni 3,63 puta. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine također ima negativan trend gdje u zadnjoj godini iznosi 4,83, dok je u prvoj 2014. iznosio 6,77.

Tablica 5.12.Koeficijenti aktivnosti poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.)

NAZIV POKAZATELJA	*2014.*	*2015.*	*2016.*	*2017.*
Koeficijent obrta ukupne imovine	**5,02**	**4,67**	**4,48**	**3,63**
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	**6,77**	**6,36**	**6,14**	**4,83**

Izvor: Rad autora

Pokazatelji ekonomičnosti

Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja za sve četiri promatrane godine iznosi jednako, 1,06. Značenje ekonomičnosti ukupnog poslovanja je ta da prikazuje koliko jedinica prihoda poduzeće ostvari na jednu jedinicu rashoda, te iz prikazanih rezultata zaključujemo da se prihoda ostvaruje više nego rashoda. Jednak omjer ostvarenja prihoda i rashoda pokazuje i ekonomičnost redovnog poslovanja, samo što se on konkretno odnosi na prihode i rashode poslovanja. Ovaj koeficijent također je jednak za sve četiri godine i iznosi 1,06. Iako ni jedan ni drugi nemaju tendenciju rasta, kao pozitivno naglašavamo činjenicu da za iste nema ni negativnog trenda. Koeficijent ekonomičnosti financiranja mjeri se financijskim prihodima i financijskim rashodima. Kako poduzeće nema financijske prihode niti financijske rashode u razdoblju od 2014. do 2017. godine, iznos ovog koeficijenta je 0,00.

Tablica 5.13. Koeficijenti ekonomičnosti poslovanja poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.)

NAZIV POKAZATELJA	*2014.*	*2015.*	*2016.*	*2017.*
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	**1,06**	**1,06**	**1,06**	**1,06**
Ekonomičnost redovnog poslovanja	**1,06**	**1,06**	**1,06**	**1,06**
Ekonomičnost financiranja	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Izvor: Rad autora

Pokazatelji profitabilnosti

Mogućnost dijeljenja dobiti na dividende ili zadržanu dobit prikazana je koeficijentom neto profitne marže. U 2014. godini iznosi 0,04, u 2015. i 2016. 0,05 te u zadnjoj godini ponovo 0,04. Sposobnost poduzeća da na jednu uloženu novčanu jedinicu ostvari određenu količinu dobiti govori nam pokazatelj neto rentabilnosti imovine, u ovom slučaj bez kamata jer ih poduzeće nema. Taj iznos u prve dvije godine iznosi 0,22, u trećoj 0,21, dok u 2017. godini pada na 0,16. Na jednu uloženu jedinicu vlastitog kapitala, poduzeće ostvaruje u 2014. godini iznos od 0,50, dok na kraju promatranog razdoblja, u 2017. godini iznosi 0,30.

Tablica 5.14.Koeficijenti profitabilnosti poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.)

NAZIV POKAZATELJA	*2014.*	*2015.*	*2016.*	*2017.*
Neto profitna marža	**0,04**	**0,05**	**0,05**	**0,04**
Neto rentabilnost imovine (bez kamata)	**0,22**	**0,22**	**0,21**	**0,16**
Rentabilnost vlastitog kapitala	**0,50**	**0,52**	**0,42**	**0,30**

Izvor: Rad autora

6. ZAKLJUČAK

Financijski izvještaji glavni su izvor informacija o poslovanju poduzeća pa tako uvelike doprinose analizi prošlih događaja pomoću kojih se predviđaju trendovi za budućnost te se nastoje izbjeći moguće greške i poboljšati poslovanje. Financijskim izvještajima koriste se kako interni korisnici, tako i eksterni jer sadrže sve potrebne informacije o poduzeću. Oni su javni te su poduzeća dužna objavljivati ih na službenim stranicama Fine, Poslovne Hrvatske i dr. Na taj način možemo usporediti poslovanje konkurentnog poduzeća sa svojim i ostvariti prednost odgovarajućom strategijom poslovanja.

Na temelju provedene horizontalne i vertikalne analize poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. te analize putem financijskih pokazatelja, dolazimo do zaključka da poduzeće ostvaruje dovoljno veliku dobit da podmiruje sve svoje obveze na vrijeme. Također, prihodi od prodaje svake su godine sve veći, a uzrok toga je odlična marketinška strategija, dobro pozicioniranje prodajnih mjesta te cijene proizvoda i usluga. DM-drogerie markt d.o.o. u Republici Hrvatskoj slove za jednu od najboljih poduzeća tj. poslodavaca. Najviše se stavlja naglasak na plaće zaposlenika koje su za hrvatski prosjek poprilično visoke. Iz analize to možemo i vidjeti, kroz poslovne rashode za neto plaće i nadnice koje se godišnje povećavaju od 2,34% do čak 7,79% u zadnjoj 2017. godini. Zadovoljavajućim koeficijentima obrtaja zaključujemo da poduzeće svoju imovinu obrne minimalno 3,63 puta. Profitabilnost poduzeća izrazito je mala, što znači da na jednu uloženu novčanu jedinicu zaradi oko 0,20 novčanih jedinica. Poduzeće treba poraditi i na likvidnosti, mogućnosti podmirenja kratkoročnih obveza iz svoje kratkotrajne imovine, gdje u analizi ne dobivamo zadovoljavajuće rezultate.

Usprkos pojedinim lošim rezultatima dobivenih analizom financijskih izvještaja poduzeća DM-drogerie markt d.o.o., stanje ukupnog poslovanja je izrazito dobro.

Literatura

Knjige:

1. Držić-Lutilsky, I., Gulin, D., Mamić Saćer, I., Tadijančević, S., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, K., Žager, L. (2010). *Računovodstvo*. Zagreb: RiF.

2. Kovač, J. (1996). *Financijska analiza na temelju izvještaja o novčanom toku*. Revizija, br. 2/1996., 29-47.

3. Mesarić, P. (2009). *Temeljni pokazatelji analize financijskih izvještaja*. Financijski klub, Zagreb.

Završni i diplomski radovi:

1. Čular, M. (2010). *Analiza kvalitete godišnjeg izvješća u Republici Hrvatskoj*. (Diplomski rad). Ekonomski fakultet sveučilišta u Splitu, Split. Objavljen u institucijskim bazama podataka.

2. Jurić, D. (2016). *Analiza profitabilnosti poslovanja poduzeća TIM KABEL d.o.o.* (Diplomski rad). Ekonomski fakultet sveučilišta u Splitu, Split. Objavljen u institucijskim bazama podataka.

3. Krišto, F. (2016). *Primjena analiza financijskih izvještaja pomoću skupine pokazatelja na poduzeću Studenac d.o.o. OMIŠ*. (Završni rad). Ekonomski fakultet sveučilišta u Splitu, Split. Objavljen u institucijskim bazama podataka.

4. Kutleša, K. (2016). *Analiza financijskih izvještaja na primjeru hotelijerskog društva Hotel Split d.d.* (Završni rad). Ekonomski fakultet sveučilišta u Splitu, Split. Objavljen u institucijskim bazama podataka.

5. Pavičić, M. (2018). *Komparativna analiza financijskih izvještaja poduzeća iz sektora brodogradnje*. (Završni rad). Veleučilište VERN´, Zagreb. Objavljen u institucijskim bazama podataka.

6. Šarić, D. (2018). *Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu uspješnosti poslovanja poduzeća*. (Završni rad). Veleučilište VERN´, Zagreb. Objavljen u institucijskim bazama podataka.

Internetski izvri:

1. https://www.dm-drogeriemarkt.hr (15. 2. 2019.)

2. https://www.hanfa.hr/ (15. 2. 2019.)

Popis tablica

Tablica 2.1. Strukturni prikaz bilance 5
Tablica 2.2. Strukturni prikaz računa dobiti i gubitka 7
Tablica 2.3. Prikaz izvještaja o novčanom toku 9
Tablica 3.1. Koeficijenti likvidnosti i način njihova izračuna 14
Tablica 3.2. Koeficijenti zaduženosti i njihov način izračuna 15
Tablica 3.3. Koeficijenti aktivnosti i njihov način izračuna 16
Tablica 3.4. Koeficijenti ekonomičnosti i njihov način izračuna 17
Tablica 3.5. Pokazatelji profitabilnosti i njihov način izračuna 18
Tablica 5.1. Bilanična aktiva poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.) 20
Tablica 5.2. Bilanična pasiva poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.) 21
Tablica 5.3. Račun dobiti i gubitka poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.) 22
Tablica 5.4. Horizontalna analiza aktive bilance poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja 26
Tablica 5.5. Horizontalna analiza pasive bilance poduzeća DM-drogerie markt d.o.o za navedena razdoblja 27
Tablica 5.6. Horizontalna analiza RDG-a poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja 28
Tablica 5.7. Vertikalna analiza aktive bilance poduzeća DM - drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja 30
Tablica 5.8. Vertikalna analiza pasive bilance poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja 31
Tablica 5.9. Vertikalna analiza pasive bilance poduzeća DM- drogerie markt d.o.o. za navedena razdoblja 32
Tablica 5.10. Koeficijenti likvidnosti poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.) 34
Tablica 5.11. Koeficijenti zaduženosti poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.) 35
Tablica 5.12. Koeficijenti aktivnosti poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.) 36
Tablica 5.13. Koeficijenti ekonomičnosti poslovanja poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.) 37
Tablica 5.14. Koeficijenti profitabilnosti poduzeća DM-drogerie markt d.o.o. (2014. - 2017.) 38